

Ekonomska aktivnost

Značajan pad industrijske proizvodnje u svibnju i blago usporavanje pada realnog prometa u trgovini na malo.

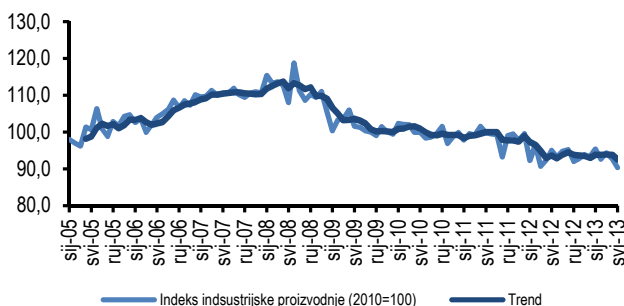
Desezonirani indeks industrijske proizvodnje u svibnju je pao za visokih 5,3% u odnosu na isti mjesec prošle godine, a u usporedbi s prethodnim mjesecom za 2,2%. Analizom trenda desezoniranog indeksa industrijske proizvodnje može se zaključiti kako

je on nakon petomjesečne stagnacije ponovno blago okrenut „prema dolje“ iz čega se ipak ne mogu izvlačiti dalekosežni zaključci. Prema grupaciji industrijskih proizvoda, najveći pad u odnosu na isti mjesec prošle godine zabilježen je u kategoriji kapitalnih

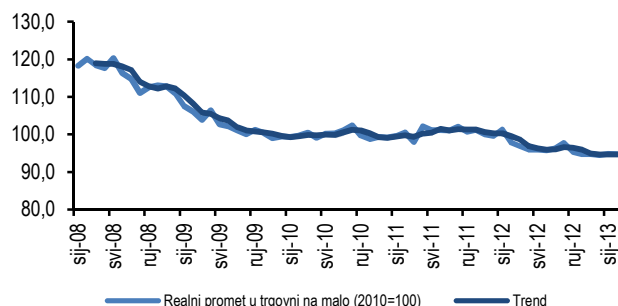
proizvoda (-23,2%) i netrajnih proizvoda za široku potrošnju (-8,4%). Pad proizvodnje je nastavljen i u kategoriji trajnih proizvoda za široku potrošnju te intermedijarnih proizvoda. Kao i u prethodnim mjesecima, porast je zabilježen samo u kategoriji energije (11,3%). Dodatan razlog za pesimizam daje podatak o porastu zaliha gotovih proizvoda i

padu broja zaposlenih u industriji u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Djelomično povoljnija kretanja su zabilježena u djelatnosti prometa u trgovini na malo. Desezonirani podaci pokazuju da je realni promet u toj djelatnosti u travnju 2013. smanjen za 0,6% u odnosu na isti mjesec prošle godine, što je za 1,5 postotnih bodova blaži pad nego u prethodnom mjesecu.

Indeks industrijske proizvodnje 2010=100

Realni promet u trgovni na malo 2010=100

Životni standard i raspoloženje potrošača

U travnju je usporen pad realnih neto plaća, što je jedan od faktora koji utječe na daljni porast pouzdanja i očekivanja potrošača.

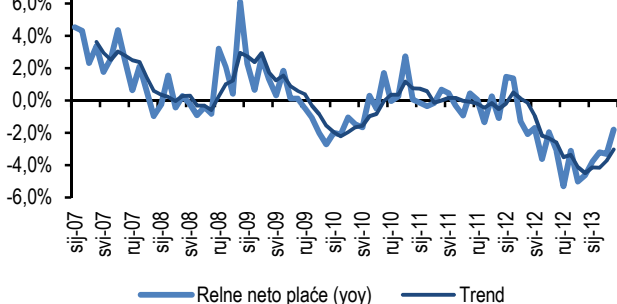
Prosječna realna neto plaća u travnju 2013. godine u odnosu na isti mjesec prethodne godine bila je niža za 1,8%, što je blaži pad nego u ožujku, kada je smanjena za 3,3%. Na mjesečnoj razini, realna

neto plaća je u travnju pala za 1,1% u odnosu na ožujak 2013. Podaci o kretanju plaća prema djelatnostima pokazuju da je najveći realni porast plaća na godišnjoj razini zabilježen u djelatnosti opskrbe električnom

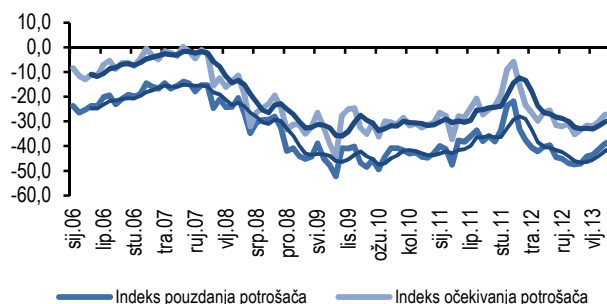
energijom (4,7%) te opskrbe vodom (4,3%). U djelatnosti prerađivačke industrije do najvećeg (ali blagog) porasta realne plaće u travnju je došlo u djelatnosti proizvodnje pića (1,5%). Indeks pouzdanja i indeks očekivanja potrošača u svibnju 2013. zabilježili su pozitivna

kretanja četvrti mjesec za redom. Najveći porast optimizma zabilježen je u odgovorima na pitanja o očekivanoj vlastitoj financijskoj situaciji u sljedećih 12 mjeseci te o procjeni mogućnosti štednje u sljedećih 12 mjeseci.

Godišnja promjena realne neto plaće

Indeks pouzdanja i očekivanja potrošača

Tržište rada

Nekoliko pokazatelja pruža osnovu za zaključak da su pozitivna kretanja na tržištu rada i dalje posljedica sezonskog efekta.

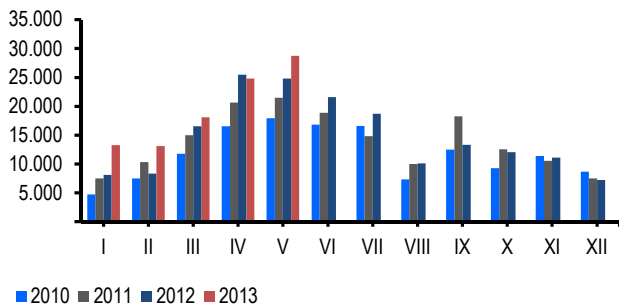
Prema privremenim dnevnim podacima HZZ-a u Hrvatskoj je 30. lipnja 2013. bilo nezaposleno 318 110 osoba. U odnosu na kraj svibnju ukupan broj nezaposlenih se smanjio za 15 139 osoba. Broj zaposlenih s evidencije HZZ-a u

svibnju 2013. bio je viši nego u travnju 2012. godine. Prema zadnjim dostupnim podacima o zapošljavanju po djelatnostima, u svibnju 2013. godine najveći broj osoba je ponovno zaposlen u djelatnostima ugostiteljstva (27,1%)

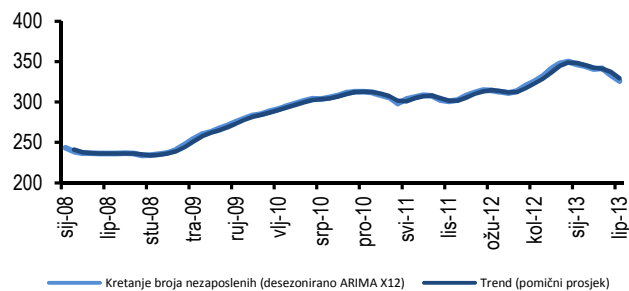
i trgovine na veliko i malo (14,5%), što upućuje na sezonski efekt. U prilog tezi o sezonalnom učinku ide i podatak da je u svibnju najveći broj osoba posao dobilo u Splitsko-dalmatinskoj županiji. U prerađivačkoj industriji i građevinarstvu zaposleno je 19,7% od ukupnog broja

zaposlenih. Iz evidencije nezaposlenih je na temelju zasnivanja radnog odnosa u travnju izašlo 28 764 osoba, dok je u evidenciju iz radnog odnosa ušlo 15 651 osoba, što znači da je u svibnju neto kreacija poslova iznosila 13 113 osoba, što je za 892 osobe više nego u travnju.

Zaposleni s evidencije

Kretanje broja nezaposlenih osoba u tisućama (desezonirano)

Financijsko tržište i inflacija

Usporavanje inflacije i pad dugoročnih kamatnih stopa daju razlog za optimizam, ali ga rast CDS spreada ublažava.

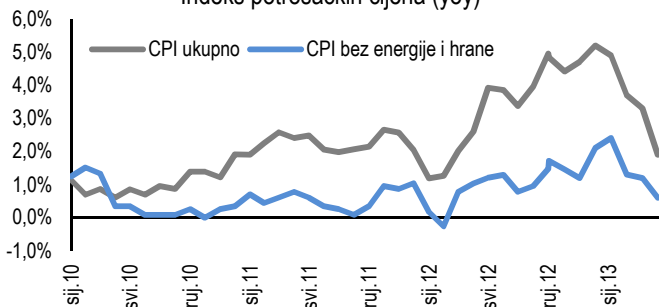
U svibnju 2013. došlo je do daljnjeg usporavanja stope inflacije. U odnosu na isti mjesec prethodne godine Indeks potrošačkih cijena (CPI) bio je viši za 1,9%, dok je u travnju bio viši za 3,3%. CPI bez energije i hrane je u svibnju bio viši za 0,6%, dok je u travnju bio viši za

1,1%. Dakle, stopa inflacije usporava četvrti mjesec za redom, što bi moglo imati pozitivan učinak na kupovnu moć i raspoloženje potrošača te doprinijeti blagom oporavku prometa u trgovini na malo. Prosječne kamatne stope na kunske kratkoročne kredite (s

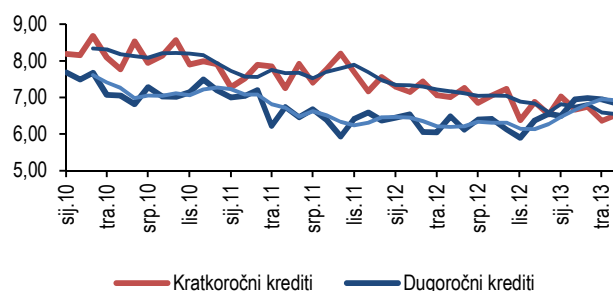
valutnom klauzulom) su u svibnju blago porasle, dok su kamatne stope na dugoročne kredite blago snižene. Rastu prosječnih kratkoročnih kamatnih stopa je pridonio porast kamatnih stopa na kredite trgovačkim društvima i stanovništvu, dok su prosječne dugoročne kamatne stope snižene pod utjecajem pada kamatnih stopa na kredite

trgovačkim društvima. U odnosu na kraj svibnja hrvatski CDS spread je ponovno porastao, ali je takva promjena zabilježena u svim analiziranim zemljama CESEE. Međutim, važno je ponovno upozoriti da je hrvatski CDS spread najviši među promatranim zemljama, a posebno zabrinjava činjenica da je i dalje viši od mađarskog.

Indeks potrošačkih cijena (yoy)

Kamatne stope banaka na kunske kredite s valutnom klauzulom

CDS Spread

Država	31.05.2013.	15.06.2013.	28.06.2013.
Hrvatska	300	325	350
Češka	60	60	75
Mađarska	280	295	320
Poljska	75	85	105
Rumunjska	180	198	215
Slovačka	85	85	105

Izvor: CEE Macro/Fixed Income Daily, Erste Bank

Vanjska trgovina i svijet

Izvoz je u travnju, uz korekciju za izvoz brodova i nafte ponovno ušao u pozitivno. Kretanje industrijske proizvodnje u glavnim trgovinskim partnerima upućuje na blagi oporavak inozemne potražnje.

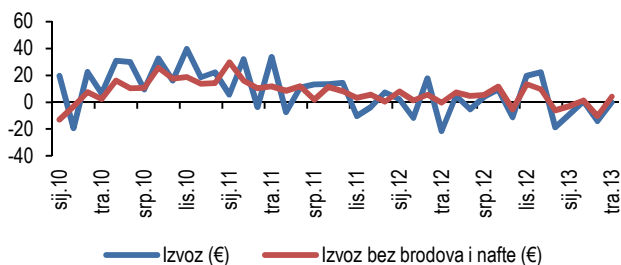
Ukupan robni izvoz (u eurima) je u travnju 2013. zabilježio pad od -0.1% u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Ako se serija izvoza korigira za izvoz brodova i nafte, izvoz je porastao za 4,2%. Izvoz ostalih prijevoznih sredstava, tj. brodova, smanjio se za 67,4% u

odnosu na isto mjesec prošle godine, dok je izvoz nafte i naftnih derivata porastao 10,3%. Prema podacima Eurostata o industrijskoj proizvodnji u EU27 i glavnim trgovinskim partnerima Hrvatske, može se zaključiti kako se inozemna potražnja u travnju blago

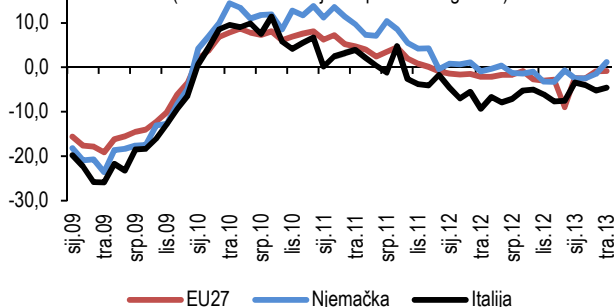
opravila. Na razini EU 27 došlo je do blagog usporavanja međugodišnjeg pada industrijske proizvodnje s -1,1% u ožujku na -0.8% u travnju 2013. U Njemačkoj je došlo do porasta industrijske proizvodnje za gotovo 3 postotna boda s -1,5% u ožujku, na 1,2% u travnju. Pad industrijske proizvodnje u Italiji je nastavljen, ali je usporen s -5.2% u ožujku na -4,6% u travnju.

Indikator poslovne klime (BCI) Eurozone je u lipnju u odnosu na svibanj 2013. zabilježio blagi porast. Komponente koje su indeks „povukle“ prema gore su procjena stanja zaliha gotovih proizvoda, prošla proizvodnja i stanje ukupnih i izvoznih knjiga narudžbi. Blagi pad je ponovno zabilježen na komponenti očekivane proizvodnje u sljedeća 3 mjeseca.

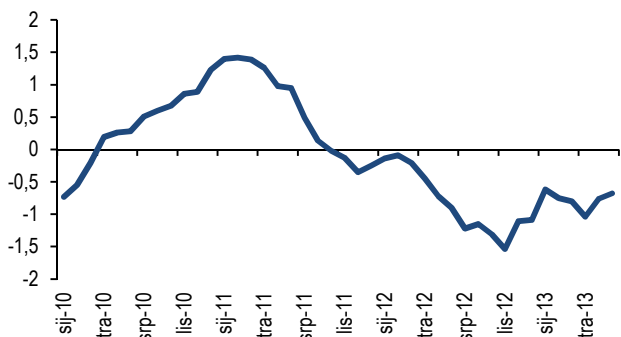
Robni izvoz - promjena u odnosu na isto razdoblje prethodne godine

Industrijska proizvodnja u EU27 i glavnim trgovinskim partnerima (u odnosu na isti mjesec prethodne godine)

Business Climate Indicator

Posljednje prognoze rasta BDP-a za RH

